

HÖGSKOLAN
I HALMSTAD

Sjuksköterskeprogrammet 180 hp

KANDIDATUPPSATS

Ett nyktrare liv

En litteraturöversikt om motivation hos alkoholberoende individer

Samuel Vilhelmsson

Omvårdnad 15 hp

Halmstad 2018-05-28

Ett nyktrare liv

En litteraturöversikt om motivation hos
alkoholberoende individer

Författare: **Samuel Vilhelmsson**

Ämne **Omvårdnad**
Högskolepoäng **15hp**
Stad och datum **Halmstad 2018-05-28**

Titel	Ett nyktrare liv – En litteraturöversikt om motivation hos alkoholberoende individer
Författare	Samuel Vilhelmsson
Sektion	Akademin för hälsa och välfärdtext
Handledare	Mikael Ahlberg, Universitetsadjunkt i omvårdnad, Doktorand
Examinator	Susann Regber, Universitetslektor i omvårdnad, Med.dr
Tid	Vårterminen 2018
Sidantal	17
Nyckelord	Alkohol, motivation, omvårdnad, erfarenhet

Sammanfattning

Bakgrund: Konsekvenserna av en extensiv alkoholkonsumtion är försämrad somatisk och mental hälsa samt negativ påverkan på individens sociala kontext. Alkoholberoende individer utgör en stor grupp människor i samhället som ofta upplever ett lidande och även orsakar stora kostnader. **Syfte:** Syftet med denna studie var att identifiera de motivationsfaktorer som är betydelsefulla för alkoholberoende individer i avsikt att minska sin alkoholkonsumtion och därmed förbättra sin hälsa. **Metod:** Den metod som användes för att besvara syftet var en litteraturöversikt där 13 vetenskapliga artiklar bearbetades genom att deras resultat undersöktes med innehållsanalys. **Resultat:** Analysen visade på ett omfattande lidande hos individerna och att alkoholen dominerade deras tankevärld. Tillmötesgående vårdpersonal som var tillgänglig och som utan pekpinnar tog individen på allvar bidrog tillsammans med ett stödjande personligt nätverk till att individerna gavs möjlighet att återta och bibehålla kontroll över sin livssituation. **Konklusion:** Slutsatsen av resultatet var att de motivationsfaktorer som var viktigast för individerna var en god terapeutisk kontakt med vårdpersonal som byggde på respekt fri från fördomar och skuldbeläggande. Även individernas stödjande sociala nätverk var vitala för motivationsgraden. Vidare forskning kring ämnesområdet bör utgå ifrån ett personcentrerat perspektiv då individen ofta besitter stor kunskap kring sina egna förutsättningar, metoder och målbilder.

Title	A life less drunk – a literature study on motivation for individuals suffering from alcohol dependency
Author	Samuel Vilhelmsson
Department	School of Health and Welfare
Supervisor	Mikael Ahlborg, Senior Lecturer in nursing, PhD
Examiner	Susann Regber, Senior Lecturer in nursing, PhD
Period	Spring 2018
Pages	17
Key words	Alcohol, motivation, nursing, experience

Abstract

Background: The consequences of an extensive alcohol consumption are impaired health and adversely affect the individual social context. Alcohol dependent individuals constitute a large group in society who often experiences major suffering and causes large costs. **Aim:** To identify the motivational factors that are important for alcohol dependent individuals in order to reduce their alcohol consumption and improve their health. **Methods:** The method used was a literature review. Thirteen scientific articles were examined with content analysis. **Results:** The result showed a profound suffering among the individuals and that alcohol dominated their mind. Reliable healthcare staff who were available and without pointers took the individual seriously contributed alongside a supportive personal network to give the individuals the opportunity to regain and maintain control over their life. **Conclusion:** The motivational factors that were most important for the alcohol dependent individuals were a good therapeutic contact with healthcare professionals based on respect free from prejudices and indebtedness. The individuals' supportive social networks were also vital for the level of motivation. Further research on the subject area should be based on a person-centered perspective as the individual often has a high level of knowledge about their own conditions, methods and goals.

Innehållsförteckning

Inledning	1
Bakgrund	1
Alkoholens historia i Sverige	1
Alkoholberoende – begrepp och definitioner	2
Konsekvenser av alkoholanvändning	2
Motivation till hållbar förändring.....	3
Förhållningssätt hos sjuksköterskor.....	3
Omvårdnadsperspektiv	4
Problemformulering	5
Syfte	5
Metod	5
Datainsamling.....	5
Databearbetning	6
Forskningsetiska överväganden.....	7
Resultat	8
Yttre motivationsfaktorer	8
En vårdande miljö	8
Att bli sedd	10
Tillgänglig vård.....	10
Social samhörighet	11
Inre motivationsfaktorer	11
Att återta kontrollen.....	12
Personlighet och strategier	12
Diskussion	12
Metoddiskussion	12
Resultatdiskussion	14
Konklusion och implikation	16

Referenser

Bilagor

Bilaga A: Sökordsöversikt

Bilaga B: Sökhistorik

Bilaga C: Artikelöversikt

Inledning

Alkohol representerar för många människor avslappning och fritid och en måttlig konsumtion medför begränsade negativa hälsoeffekter (Room, Babor & Rehm, 2005). Alkoholkonsumtionen har dock under de senaste decennierna ökat kraftigt i Sverige (Kelfve, Agahi, Mattsson & Lennartsson, 2014; Tryggvesson, 2013). Riskerna med en överdriven alkoholkonsumtion är väldokumenterade och alkoholrelaterad sjukdom står för en tiondel av den totala sjukdomsburden i västvärlden (Yach & Beaglehole, 2004). I Sverige avlider knappt 2000 individer årligen av alkoholrelaterade orsaker (Socialstyrelsen, 2016). Inom sjukvården behandlas idag individer med en alkoholproblematik både utifrån själva alkoholdiagnosen och sekundärt till andra sjukdomar. Geirsson, Bendtsen och Spak (2005) menar att sjuksköterskan har en viktig terapeutisk roll i omvårdnadsarbetet kring dessa individer oavsett anledningen till patientens vårdkontakt. Sjuksköterskans bemötande är centralt för att underlätta rehabilitering och därmed begränsa återfall i alkoholrelaterad sjukdom. Vidare poängterar Geirsson et al. (2005) att det finns ett ökat behov av kunskap hos vårdpersonal kring de mekanismer som styr beteendet hos individer med alkoholproblematik.

Bakgrund

Alkoholens historia i Sverige

Alkoholhaltiga drycker har använts sedan arkeologisk forntid. De stora religionernas urkunder innehåller formuleringar om riskerna med ett extensivt drickande (Room et al., 2005). Sundin och Willner (2007) menar att det genom historien har förelegat en målkonflikt mellan statens behov av inkomster i form av punktskatter från alkoholförsäljning och de kostnader som en liberal alkoholpolitik medför. I Sverige har alkohol beskattats och varit föremål för olika typer av interventioner för att begränsa konsumtionen (Sundin & Willner, 2007; Nelson & McNall, 2016). Statligt monopol på brännvinstillverkning följdes av det så kallade motbokssystemet där män med en viss inkomst fick införskaffa alkohol enligt en förutbestämd tilldelning. 1922 skedde en folkomröstning gällande huruvida alkohol skulle totalförbjudas eller ej där nejsidan förlorade med knapp marginal. Motboken avskaffades på 50-talet och under de följande decennierna försökte staten styra konsumtionen genom att på olika sätt begränsa tillgången och styra priset på alkohol. Öppnare gränser och en ökad mängd alkoholreklam har sedan 90-talet bidragit till att öka konsumtionen (Statens folkhälsoinstitut, 2005). Den senaste Statliga offentliga missbruksutredningen (SOU 2011:6) beräknar de totala kostnaderna för alkoholanvändning till 100 miljarder kronor per år. Detta bekräftas till viss del genom Folkhälsomyndighetens (2016) egen uppskattning av de totala kostnaderna relaterade till missbruk och beroende vilket beräknas ligga på mellan 20 och 160 miljarder kronor beroende på om bland annat sjukfrånvaro och utebliven arbetsinkomst inkluderas i underlaget.

Alkoholberoende – begrepp och definitioner

Den korrekta diagnosen enligt det normerande diagnossystemet DSM-5 för individer som har utvecklat ett alkoholberoende är alkoholberoendesyndrom (Socialstyrelsen, 2017). Alkoholrelaterade symtom har historiskt delats upp i missbruk och beroende (de Bruijn, 2006). Med missbruk menas att individen i fråga har ett riskbeteende kopplat till sin alkoholkonsumtion i och med att individen fortsätter att inta alkoholhaltiga drycker trots uppenbart negativa sociala, fysiologiska och/eller juridiska konsekvenser. Beroende innebär att individen utöver att ha ett aktuellt eller tidigare missbruk har utvecklat ett fysiologiskt och psykologiskt beroende av alkohol med en karaktäristisk sjukdomsbild. Symptomen på denna sjukdomsbild är bland annat toleransökning, abstinensbesvär och kontrollförlust (de Bruijn et al., 2006). Det finns dock ingen konsensus kring begreppet missbruk vilket många gånger har resulterat i att alla individer med någon form av alkoholproblematik har benämnts missbrukare. Begreppet innehar alltså ett begränsat värde ur ett diagnostiskt perspektiv (Martin, Fillmore, Chung, Easdon & Miczek, 2006). I denna studie kommer därför benämningen alkoholberoende individ att användas framöver vid åsytning av människor som är diagnostiserade med alkoholberoendesyndrom. Kontrollförlust är ett nyckelbegrepp för att kunna förstå dynamiken i ett alkoholberoende (Martin et al., 2006). Kontrollförlust innebär att individen inte kan stå emot det fysiologiska och psykologiska behovet av att dricka alkohol. Kontrollförlusten är olika påtaglig vid olika tillfällen då den är beroende av individens kontext i form av sociala, känslomässiga och geografiska omständigheter. De individuella skillnaderna kan vara stora i fråga om vad som utlöser ett behov av att dricka alkohol (Martin et al., 2006). Dock finns det som Room et al. (2005) påpekar en viss förutsägbarhet i de stora dragen av sjukdomsförloppet där accelererande negativa konsekvenser rutinmässigt ignoreras.

Konsekvenser av alkoholanvändning

Det finns ett starkt samband mellan konsumtion av alkoholhaltiga drycker och ohälsa. Enligt Socialstyrelsens statistikdatabas (2016) inträffar det runt 2000 dödsfall årligen som en direkt konsekvens av alkoholkonsumtion. Lee och Hashibe (2014) pekar tillsammans med Folkhälsomyndigheten (2017) på de sociala och medicinska konsekvenserna av ett alkoholberoende där våld, hemlöshet och social utslagning tillsammans med olika medicinska besvär är vanligt förekommande. Över 30 medicinska diagnoser och olika typer av trauman är direkt relaterade till bruk av alkohol. Bröst- och prostatacancer samt cancer i matspjälkningsapparaten är tillsammans med kardiovaskulära sjukdomar och levercirros de allvarligaste. Neuropsykiatriska sjukdomstillstånd såsom epilepsi, psykoser och depression kan utlösas av alkoholintag. Ytterligare nästan 150 medicinska tillstånd kan förvärras av extensivt alkoholintag (Lee & Hashibe, 2014, Room et al., 2005). Viktigt att påpeka är att alkoholberoende är en kronisk sjukdom som kommer att påverka individen även om denne lyckas bibehålla ett nyktert liv (de Bruijn et al., 2006). Alkoholberoende individer vårdas på många olika platser inom hälso- och sjukvården. Vid somatisk

eller psykiatrisk samsjuklighet hamnar ofta individer med alkoholberoende mellan stolarna då hälso- och sjukvården organisatoriskt skiljer på alkoholberoende samt somatisk och psykiatrisk problematik (Allgulander, 2014). Specialistvård för alkoholberoende individer genomförs ofta inbyggda i den akuta fasen. Det finns även privata aktörer i form av behandlingshem och ideella organisationer som stödjer alkoholberoende individer med livsstilsförändringar, kamratstöd samt olika korttidsboenden med skilda terapeutiska inriktningar (Folkhälsomyndigheten, 2016).

Motivation till hållbar förändring

Motivation är många gånger en förutsättning för framgångsrik rehabilitering och livsstilsförändringar (Holt et al., 2012). Sjuksköterskor har genom sitt patientnära arbete både förutsättningar och ansvar för att motivera individer med alkoholberoende. En teori för att försöka förstå motivationsbegreppet är Locus of Control vilken utgår ifrån patientens karaktärsdrag och orsakerna till att vissa individer lyckas bättre än andra i sina försök att genomföra det de föresatt sig (Yeh, 2008). Teorin kring Locus of Control fokuserar främst på individens förmåga att se sig som ansvarig för sin egen livssituation och därmed även sin förändringsförmåga. Individer med en tendens att skylla sina misstag och sin belägenhet på yttre faktorer såsom andra människor, Gud eller turen har med detta resonemang en stark yttre Locus of Control som begränsar motivationen. Teoretikern bakom Locus of Control är Julian Rotter som utvecklade en skattningsskala runt 1970 för att kunna bedöma graden av inre och yttre Locus of Control (Kong & Shen, 2011). Även teorin KaSam kan användas i detta sammanhang för att förstå hur stress påverkar motivationen för olika individer (Antonovsky, 1996; Arévalo, Prado & Amaro, 2007). Teorin presenterades av Aaron Antonovsky och idéerna i teorin härstammar från forskning om överlevande från förintelsen där individer med liknande erfarenheter hanterade sin psykosociala situation på helt olika sätt. Vissa individer fick svåra psykiatriska diagnoser medan andra återfick ett till stora delar normalt liv. Begreppet KaSam stipulerar att individen har bäst förutsättningar att hantera stress och må bra om omvärlden ter sig begriplig, hanterbar och meningsfull (Antonovsky, 1996). Forskning som bidrar till förståelsen av hur KaSam i realiteten styr handlingsmönster hos alkoholberoende individer har bedrivits av bland annat Opalach et al. (2016). Resultatet framhåller att alkoholberoende individer i större omfattning än andra människor förlitar sig mer på känslor än rationella faktorer när de tar beslut i livet. Vidare har alkoholberoende individer ofta ett undvikande och bortträngande förhållningssätt till problem som dyker upp i deras liv (Opalach et al., 2016).

Förhållningssätt hos sjuksköterskor

Svensk sjuksköterskeförening är en ideell förening som tillhandahåller en etisk kod för sjuksköterskan (Svensk sjuksköterskeförening, 2007). Där förutsätts sjuksköterskan bland annat arbeta för en jämlik vård utifrån patientens förutsättningar. I en studie av Happell och Taylor (2001) beskrivs de fördomar som kan förekomma i ett vårdssammanhang mellan sjuksköterskor och alkoholberoende patienter, vilket kan

vara något som påverkar motivationen hos alkoholberoende individer. Studien utgår ifrån sjuksköterskornas perspektiv och det påpekas att dåligt bemötande i form av nonchalans och mästrande attityder varit känt en längre tid men att inga åtgärder för att komma till rätta med problemen har lyckats. De fördomar som förekommer handlar ofta om att individen har sig själv att skylla för sin belägenhet och att om bara viljan finns, kan individen minska sitt alkoholintag. Senare forskning (Crothers & Dorrian, 2011) pekar på en viss förbättring avseende attityden gentemot alkoholberoende individer då bara en mindre del av de studerade sjuksköterskorna nu uppgav någon form av aversion mot dessa individer. Bägge dessa studier undersöker endast sjuksköterskornas syn på saken varför de alkoholberoende individernas synvinkel är intressant.

Omvårdnadsperspektiv

Egenvård är ett begrepp som omvårdnadsteoretikern Dorothea Orem har undersökt och utforskat under flera decennier (Alligood & Tomey, 2014; Berbiglia & Banfield, 2014). Orem är en erkänd auktoritet inom omvårdnad och hennes teori kring egenvård är välutvecklad med en egen terminologi där hon menar att alla individer har en vilja och i stor utsträckning även förmåga att ta vara på sig själv i mening att upprätthålla liv, hälsa och välbefinnande. Denna så kallade egenvårdskapacitet varierar mellan olika individer beroende på kognitiva och fysiska funktionshinder. Även variationer i inlärningsförmåga påverkar egenvårdskapaciteten. Motivation är en avgörande faktor för att individen ska kunna utnyttja den inneboende egenvårdskapaciteten. I de situationer då förmågan att ta vara på sig själv vacklar bör närstående eller den professionella vården träda in och balansera upp egenvårdsbristen.

Omvårdnadssystem kallas alla de åtgärder som både individ, närstående och sjuksköterskor genomför för att återuppbygga balansen mellan individens förmåga till hälsa och omgivningens stöd. Detta omvårdnadssystem menar Berbiglia och Banfield (2014) är mer eller mindre omfattande i relation till individens egenvårdskapacitet. Sjuksköterskan behöver här vara lyhörd så att individen å ena sidan tillåts utnyttja hela sin inneboende egenvårdskapacitet samtidigt som å andra sidan individen måste få hjälp med det som behövs för att kunna känna välbefinnande (Berbiglia & Banfield, 2014). Vidare lyfter Denyes, Orem och Bekel (2001) fram ytterligare aspekter på denna teori genom att belysa motiven hos närstående och vårdpersonal. Dessa omvårdnadssystem kompenserar för den egenvårdsbrist den drabbade individen upplever och är vitala för att omvårdnaden ska vara framgångsrik. I samhället utgör närstående en stor andel av omvårdnadssystemen och framöver kommer andelen antagligen öka beroende på ekonomiska besparingar inom vårdsektorn (Denyés et al., 2001).

Problemformulering

Individer med alkoholberoende skapar ett stort lidande för dem själva och närstående samt stora kostnader för samhället. Sjuksköterskan har en roll i arbetet med att bidra till positiva livsstilsförändringar för de alkoholberoende individerna i kontakten med hälso- och sjukvården. Genom att analysera forskning kring de alkoholberoende individernas egna tankar kring sitt beroende ökar kunskapen om effekterna av sjuksköterskans stödjande arbete.

Syfte

Att belysa de faktorer som påverkar alkoholberoende individers motivation till livsstilsförändringar

Metod

Detta vetenskapliga arbete är uppbyggt som en allmän litteraturstudie där innehållsanalys enligt Forsberg och Wengström (2015) har använts för att sortera och analysera essensen av de valda vetenskapliga artiklarnas resultat.

Datainsamling

Enligt Friberg (2017) ska en inledande litteratursökning för att identifiera problemområdet följas av en mer strukturerad sökprocess. Halmstad högskolas databas för uppsatser på kandidatnivå genomsöktes för att säkerställa att ingen snarlik studie genomförts de senaste fem åren. Den inledande litteratursökningen följdes av informationssökning i enligt Karlsson (2017) för vårdvetenskapen relevanta databaser såsom CINAHL, PubMed och PsycINFO. Informationssökningen genomfördes på hösten 2017 med Boolesk sök teknik för att få ett begränsat antal träffar då ett stort antal träffar tar lång tid att gå igenom. Inklusionskriterier var att artiklarna skulle vara referentgranskade, så kallad peer review samt högst tio år gamla. Vidare skulle artiklarna ha ett patientperspektiv som handlade om processen kring att frigöra sig från ett alkoholberoende. Kvalitetsgranskningen utfördes med hjälp av Carlsson och Eimans (2003) granskningsmall för kvalitativa vetenskapliga artiklar.

Granskningsmallen bedömer väsentliga delar av artikeln utifrån ett kvalitetsperspektiv med ett gradsystem. I den föreliggande litteraturstudien krävdes grad ett eller två för att bli utvalda till bearbetning. Exklusionskriterier var artiklar som i sina egna syften utgick ifrån specifika terapimodeller. Fritextsökorden var Alcoholism, Motivation samt Nursing i PubMed och PsycINFO samt enbart Alcoholism och Motivation i CINAHL. Resultatet blev 36, 25 samt 152 träffar. Utifrån de nämnda kriterierna hittades tre artiklar. Andra sökningen genomfördes med samma sökord fast i trungerad form, Alc* och Nurs* samt otrungerad Motivation. Resultatet från denna sökning gav i PubMed 69 träffar, CINAHL 5 träffar samt i PsycInfo 161 träffar men ingen ny godkänd artikel påträffades. Tredje sökningen genomfördes med hjälp av databasernas respektive ämnesordlistor. I PubMed var ämnesorden Alcoholism och

Life experience och detta gav 141 träffar men ingen artikel som godkändes. I CINAHL användes Alcoholism och Experience som ämnesord vilket gav 203 träffar och 8 nya godkända artiklar. I PsycINFO användes Alcoholism och Life experience som ämnesord vilket gav 29 träffar men ingen ny godkänd artikel. Sammanfattningsvis var det ämnesordet Alcoholism och fritextordet ”Experience” som gav de mest relevanta artiklarna för syftet. Nu genomfördes sekundärsökningar i form av personsökningar som enligt Östlundh (2017) möjliggör upptäckt av relevanta artiklar av redan kända författare. Samtliga författare söktes via namn i databasen CINAHL vilket gav två nya godkända artiklar. En ny datasökning genomfördes i maj 2018 för att fånga upp nya relevanta artiklar då den föreliggande litteraturstudien blivit försenad med sex månader. Inga nya godkända artiklar hittades.

Databearbetning

Totalt valdes 13 artiklar som granskades och sammanställdes i en artikelöversikt (Bilaga C, tabell 4) vilket gav en överskådlig bild av innehållet (Forsberg & Wengström 2015). Databearbetningen genomfördes med hjälp av innehållsanalys genom ett analyschema vilket beskrivs av Danielsson (2017) som ett stringent verktyg i analysen av de kvalitativa intervjutexterna. Arbetsgången vid användningen av denna metod är att de aktuella artiklarnas resultat först läses igenom ett flertal gånger så att de meningsbärande orden lokaliserar. I nästa steg kodas dessa ord på så vis att själva essensen av meningsinnehållsorden koncentreras till ett enstaka ord. Det tredje steget innebär att kategorier skapas där flera koder med liknande innebörd samlas. Kategorier är ett begrepp som samlar de meningsfulla orden för att kunna svara på frågan vad det är som är viktigt i artikelns resultat (Danielsson, 2017). Analyschemat är delvis uppbyggt på detta sätt för att skapa en trovärdighet utifrån ett vetenskapligt metodperspektiv. Genom att i detalj beskriva processen med att tolka artiklarnas resultat ges en god möjlighet till upprepning av den föreliggande litteraturöversikten (Forsberg & Wengström, 2015). Artiklarna lästes noggrant igenom ett flertal tillfällen under hösten 2017 för att lära känna materialet och få en så stor del av materialet som möjligt levande inför analysarbetet. Kodningen som sedan följde fokuserades på den andemening som artiklarna förmedlade. Utifrån syftet skapades och namngavs de kategorier som framkom under processen med kodorden. Dessa extraherade kodord presenteras tillsammans med den kategori de bildade. Se figur 1.

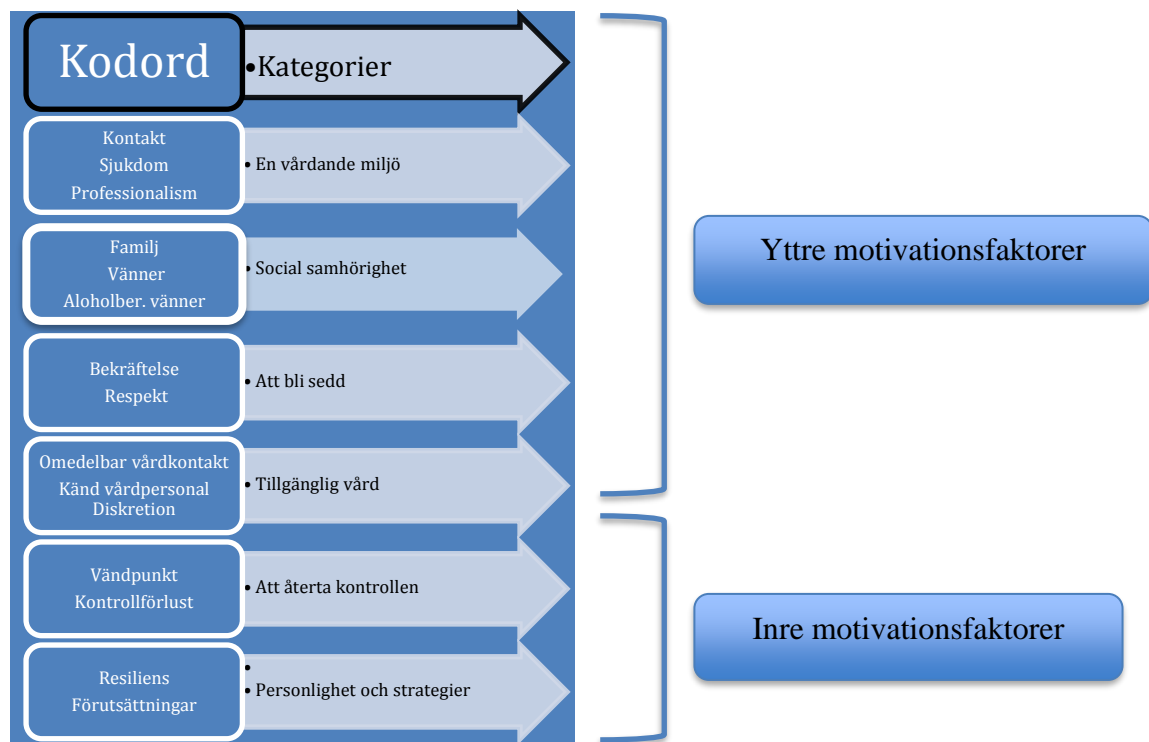

Fig 1. Kodord, kategorier och tematisk gruppering som resultat av analysprocessen.

Forskningsetiska överväganden

Lag om etikprövning av forskning som avser människor (SFS 2003:460) stipulerar att all forskning som skulle kunna påverka en människa fysiskt eller psykiskt ska underkastas en etisk granskning av en regional etikprövningsnämnd. Informerat samtycke är här ett centralt begrepp som betyder att den presumtiva deltagaren i studien ska bli informerad om alla viktiga förutsättningar och relevanta förhållanden vilka skulle kunna påverka deltagaren. I urvalet av deltagarna till studierna finns etiska aspekter där rättviseaspekter aktualiserats genom att inkludera många olika grupper av människor. Detta geografiskt, etniskt och kulturellt representativa urval innehöll även mindre lättåtkomliga grupper av individer vilka söktes upp på olika sätt. Detta uppvisar en etisk medvetenhet som är gynnsam för både samhället och individen (Kjellström, 2017). Alkoholberoende individer är en klart utsatt grupp av potentiella deltagare. I och med att det i 12 av 13 resultat redovisades ett etiskt godkännande från en etikprövningsnämnd, får det antas att urvalsprocesserna och intervjuerna gick till på ett acceptabelt vis. Tolv av artiklarna använde sig av olika typer av intervjuer som datainsamlingsmetod. Det finns anledning att som Kjellström (2017) skriver vara medveten om den påverkan intervjuaren kan ha på deltagaren och att försöka minimera denna påverkan. Den resterande artikeln använde sig av en enkät för att samla in data. I en studie gavs en något mer utförlig beskrivning av den etiska processen där risken för bortfall av deltagare diskuterades. Psykisk ohälsa förutsattes där skapa en större osäkerhet hos deltagarna vilket kunde ge ett större bortfall. Dock förblev bortfallen på en låg nivå vilket även gällde för de övriga studierna. Genom att genomföra en riskanalys kan den förväntade nyttan av studien vägas mot de förväntade riskerna deltagarna blir utsatta för (Kjellström, 2017). I de granskade

studierna saknades överlag en diskussion kring vilka risker som deltagarna utsattes för. Möjliga risker skulle kunna vara återfall i alkoholberoendet, sociala konflikter och andra risker för försämring i hälsoläget. Syftet och nyttan av att genomföra studierna uppfattas som att öka kunskapen kring hur det är att vara alkoholberoende och metoder för att minimera konsekvenserna av detta. I ljuset av denna ambition ter sig studierna etiskt försvarbara.

Resultat

I denna litteraturöversikt har innehållet i de 13 granskade artiklarnas resultat sammanställts i två teman vilka beskrivs som den yttre respektive den inre motivationen. Resultatet presenteras under följande teman: Yttre motivationsfaktorer med underrubriker som; En vårdande miljö, Social samhörighet, Att bli sedd och Tillgänglig vård. Inre motivationsfaktorer med underrubriker; Att återfå kontrollen samt Personlighet och strategier. Dessa begrepp fångar in de relevanta aspekterna som skildras i de respektive artiklarnas resultat och svarar på syftet i litteraturstudien.

Yttre motivationsfaktorer

Med yttre motivation avses de faktorer som utifrån påverkar individen att göra de val som främjar hälsa och minimerar konsekvenserna av alkoholberoendet. Vårdpersonal upplevdes i många situationer ha en central roll i det vårdande och motiverande arbetet kring den alkoholberoende individen. Flera deltagare i artiklarna uppskattade att ha vårdpersonal som stöd i sin alkoholrelaterade sjukdom (Nordfjärn, Rundmo & Hole, 2009; Rowan & Butler, 2014; Thurang & Bengtsson Tops, 2012; Thurang, Palmstierna & Bengtsson Tops, 2014; Thurang, Rydström & Bengtsson Tops, 2011; Vandermause & Wood, 2009).

En vårdande miljö

Med detta begrepp beskrivs den professionella kontexten där individer med ett alkoholberoende behandlas eller på annat sätt kommer i kontakt med sjukvården. De besvär många av individerna sökte för var ofta direkt kopplade till alkoholberoendet (Khadjesari, Stevenson, Godfrey & Murray, 2015; Rowan & Butler, 2014; Thurang, Fagerberg, Palmstierna & Bengtsson Tops, 2010) men även andra somatiska eller psykiatriska besvär var i primärt fokus (Vandermause & Wood, 2009). I flera av studierna uppgav individerna att en nära och professionell relation med vårdpersonalen var avgörande för att den aktuella behandlingen skulle nå framgång (Nordfjärn et al., 2009; Thurang et al., 2010; Thurang et al., 2011; Thurang & Bengtsson Tops, 2012; Vandermause & Wood, 2009; von Greiff & Skogens, 2017). Det var vidare viktigt för individerna att bli bemötta med respekt oavsett hur deras dagsform såg ut. Individerna uppgav att de ofta var plågsamt medvetna om sitt ibland avvikande utseende och beteende vilket gjorde att de var känsliga för vårdpersonalens attityder. När vårdpersonalen lät bli att med svepande generaliseringar antyda att de borde ta hand om sig bättre upplevde individerna att de blev mer respekterade som

människa (Kvamme, Asplund & Bjerke, 2015; Nordfjærn et al., 2009; Thurang et al., 2010; Thurang et al., 2011; Vandermause & Wood, 2009). Respekt innebar även för individerna att slippa bli skuldbelagda och erhålla sämre omvårdnad än individer med en mer accepterad form av ohälsa såsom frakturer eller andra sjukdomar som inte ansågs självförvållade (Vandermause & Wood, 2009). Professionell vårdpersonal som besatt kompetens om alkoholberoende och dess konsekvenser uppskattades av många individer (Nordfjærn et al., 2009; Rowan & Butler, 2014; Thurang et al., 2010). Engagemang och genuint intresse för individerna ökade enligt Thurang et al. (2011) och von Greiff & Skogens (2017) viljan att ta itu med sina alkoholrelaterade problem. När alkoholrelaterad information gavs av vårdpersonal i en mer individuellt anpassad form uppgavs individerna ta det på större allvar. När de alkoholberoende individerna själva sökte information eller fick allmän information som inte var individanpassad uppfattades engagemanget och intresset för att göra något åt sin situation mindre (Yeh, Che, Lee & Horng, 2008). Flera av studierna visade på att alkoholberoende individer tog väldigt illa vid sig när vårdpersonal hade svårt att bortse från sina egna fördomar och värderingar avseende alkoholberoende vilket påverkade deras motivation (Khadjesari et al., 2015; Kvamme et al., 2015; Nordfjærn et al., 2009; Rowan & Butler, 2014; Thurang et al., 2010; Thurang et al., 2011; Vandermause & Wood, 2009). Ett sätt att reducera de negativa inslagen med att befinna sig på sjukhus eller annan institution var att helt enkelt flytta ut vårdmiljön på internet (Khadjesari et al., 2015). Deltagarna i denna studie hade begränsade alkoholproblem men ville ändå bryta en vad dom tyckte destruktiv cirkel. Anonymiteten och enkelheten i att få hjälp utan pekpinningar på internet vilket även passade in tidsmässigt i vardagslivet var uppskattat. Flera studier lyfte genusperspektivet (Rowan & Butler, 2014; Thurang & Bengtsson Tops, 2012; Thurang et al., 2010; Thurang et al., 2014; Thurang et al., 2011; Vandermause & Wood, 2009; von Greiff & Skogens, 2017) och pekade på de skillnader individer av olika kön och även sexuell läggning (Rowan & Butler, 2014) upplevde i kontakten med sjukvården. Flera av kvinnorna i studierna (Rowan & Butler, 2014; Thurang et al., 2010; Thurang & Bengtsson Tops, 2012; Vandermause & Wood, 2009) beskrev att de överlag mårde väldigt dåligt och var i en utsatt psykosocial position där de riskerade att fara illa både fysiskt och psykiskt. Det var här önskvärt att vårdpersonal tog kvinnornas ängslan på allvar och var medvetna om de snabba förändringarna i känsloläget vilket var en del i sjukdomsbilden (Thurang & Bengtsson Tops, 2012). Ett av budskapen från flera av studierna var att många kvinnor hade en högre känslighet än männen i fråga om vad vårdpersonalen sa eller gjorde gentemot kvinnorna (Rowan & Butler, 2014; von Greiff & Skogens, 2017). Kvinnorna tyckte ofta att småsaker i kommunikationen tog död på den lilla motivation de hade. Den psykiska ohälsan bland de deltagande männen i studierna uppgavs också delvis vara nedsatt men den var inte lika uttalad som hos kvinnorna (von Greiff & Skogens, 2017). Männen uppgav att de själva hade ett stort behov av att ta ansvar över sin livssituation och sin sociala situation som ofta hade haft en destruktiv karaktär (Thurang et al., 2011; von Greiff & Skogens, 2017). En studie från Taiwan pekade på att sjuksköterskorna uppfattade sig själva sakna rätt instrument för att kunna bemöta och behandla individer med alkoholberoende på bästa sätt.

Utbildningsinsatser efterfrågades både till sjukvården men även till samhället i stort då det förekom utbredd okunskap om alkoholens följdverkningar. I studien påpekades att de alkoholberoende individerna hindrades i sin strävan att bli och behålla sig nyktra av sina anhöriga (Tsai et al., 2010).

Att bli sedd

Att bli sedd innebar att individerna upplevde sig bekräftade i sina psykosociala behov (Kvamme et al., 2015, Thurang et al., 2010; Thurang & Bengtsson Tops, 2012; Thurang et al., 2011; Vandermause & Wood, 2009). När vårdpersonal var engagerade och vänliga upplevde flera individer att den skam som alkoholberoendet innebar förminskades och självförtroendet stärktes. Viktigt för många individer var även att få en diagnos på sina alkoholrelaterade besvär då flera uppgav att de hade svårt att se vilka bekymmer som var relaterade till alkoholberoendet och vilka som hade annat ursprung (Thurang et al., 2010; Vandermause & Wood, 2009). Individer med mindre uttalade och synliga alkoholproblem upplevde att de många gånger blev jämförda med individer med mer svåra alkoholproblem och att risken att bli nonchalerad och nedprioriterad i denna jämförelse var överhängande (Khadjesari et al., 2015). I en studie lyfte deltagarna behovet av att ha vårdpersonal som hade erfarenhet av att leva under liknande förhållanden som de själva, gått igenom andra svårigheter i livet eller exempelvis haft någon i sin närhet med alkoholproblem. Det upplevdes som lättare för de alkoholberoende individerna att öppna sig för någon som genomgått svårigheter i livet och det uppfattades av individerna med alkoholberoende att det gav större förtroende när vårdpersonalen visste vad de pratade om (Rowan & Butler, 2014). Många av individerna i studierna poängterade vikten av att få bli sedd som människa istället för problem (Nordfjærn et al., 2009; Rowan & Butler, 2014; Thurang et al., 2014; Vandermause & Wood, 2009). Att få bli accepterad utifrån både den inneboende potential till förändring som individerna uppfattade att de hade och utifrån den aktuella orsaken till vårdkontakten (Vandermause & Wood, 2009) gav ett lugn som underlättade förändringsarbetet. Vårdpersonal som bemötte och behandlade individerna respektfullt gav styrka till att öka motivationen (Kvamme et al. 2015; Nordfjærn et al., 2009; Rowan & Butler, 2014; Thurang et al., 2010; Thurang et al., 2011).

Tillgänglig vård

Möjligheten att få tag i vårdpersonal närhelst individerna önskar detta framhölls som viktigt då många individer upplevde att de ofta stod och vägde mellan att dricka och att inte dricka alkohol (Rowan & Butler, 2014; Thurang et al., 2010; Thurang et al., 2011; Yeh et al., 2008). Vissa individer uppgav att det satt långt inne att söka kontakt med sjukvården och att det inte överhuvudtaget blev av om det var svårt att få en tid rätt så omgående (Thurang et al., 2010). Kontinuiteten i vårdkontakten upplevdes som viktig och kan beskrivas på olika plan. Individerna i några studier beskrev värdet i att få träffa samma vårdpersonal över tid vilket ökade motivationen. Vårdköer och bristande koordinering mellan olika vårdgivare påverkade också motivationen i en

negativ riktning då individerna upplevde att de inte var prioriterade (Rowan & Butler, 2014; Vandermause & Wood, 2009).

Social samhörighet

Social samhörighet upplevdes som viktigt för individerna i de flesta studierna. Det var angeläget både för att komma ur ett aktivt missbruk och för att bibehålla nykterhet (Kvamme et al., 2015, Nordfjærn et al., 2009; Rowan & Butler, 2014; Thurang et al., 2014; Thurang et al., 2011; Vandermause & Wood, 2009; von Greiff & Skogens, 2017; Yeh et al., 2008; Yeh et al., 2009). Det stöd andra individer med alkoholberoende utgjorde uppgavs vara väsentligt i flera av studierna (Kvamme et al., 2015, Rowan & Butler, 2014; von Greiff & Skogens, 2017; Yeh et al., 2008; Yeh et al., 2009). Anonyma Alkoholister utgjorde en betydande gemenskap för flera av deltagarna i studierna (Nordfjærn et al., 2009; Rowan & Butler, 2014; Yeh et al., 2008, Yeh et al., 2009). En aspekt på gemenskapen inom Anonyma Alkoholister var att det uppfattades som att det fanns en hög tröskel för att ta kontakt med dem då Anonyma Alkoholister förespråkade total avhållsamhet från alkohol. Det fanns även en bild av Anonyma Alkoholister där medlemmarna hade en djup och omfattande problematik kring alkohol vilket skrämde bort en del individer med ett mindre omfattande beroende (Khadjesari et al., 2015). Många individer konstaterade att den miljö de befann sig i hade en stor påverkan på den psykiska hälsan och viljan till förändring. (Kvamme et al., 2015, Nordfjærn et al., 2009; Thurang et al., 2014; Thurang et al., 2011; Vandermause & Wood, 2009; von Greiff & Skogens, 2017; Yeh et al., 2008; Yeh et al., 2009). De människor som sades betyda mest för individerna var partner, barn och föräldrar (Rowan & Butler, 2014; Yeh et al., 2008; Yeh et al., 2009). Arbetskamrater och vänner samt bekanta i allmänhet uppfattades som viktiga men kunde även påverka dem att börja dricka igen (Nordfjærn et al., 2009). I kontakten med sina närstående ansåg många individer att de kunde finna styrka till att förändra destruktiva beteenden. Det fanns enligt von Greiff och Skogens (2017) skillnader på behovet av nätverk hos alkoholberoende individer beroende på kön. Skillnader i dryckesmönster mellan män och kvinnor visade sig på så sätt att kvinnor uppgav sig ha druckit alkohol under ensamhet i större omfattning än män vilket gav ett ökat behov av att få dela sina erfarenheter med andra. Män sa sig tvärtom ofta ha druckit tillsammans med vänner och behövde därför säga upp många kontakter för att inte riskera att falla tillbaka i ett destruktivt drickande.

Inre motivationsfaktorer

Den motivation som på något sätt startar i en själv har här benämnts inre motivationsfaktorer. Här fanns det en stor bredd i studierna då individerna hade kommit olika långt i sitt beroende. Hur djupt individerna hade sjunkit i sitt beroende och hur allvarliga konsekvenserna hade hunnit bli uppgavs i viss mån styra förändringsbenägenheten (von Greiff & Skogens, 2017; Yeh et al., 2008). Mental och somatisk samsjuklighet uppgavs ibland påverka förmågan till motivation på ett

negativt sätt (Thurang et al., 2014; Vandermause & Wood, 2009; von Greiff & Skogens, 2017).

Att återta kontrollen

I flera av studierna uppgav olika individer att de kände sig maktlösa i sitt alkoholberoende. Denna känsla kunde styra deras liv och ta ifrån dem möjligheten att göra något åt sin situation (Khadjesari et al., 2015; Kvamme et al., 2015; Nordfjærn et al., 2009; Rowan & Butler, 2014; Thurang et al., 2010; Thurang & Bengtsson Tops, 2012; Thurang et al., 2014; von Greiff & Skogens, 2017; Yeh et al., 2008, Yeh et al., 2009). I flera studier framgick att individerna uppfattade sitt handlande som automatiserat och att de inte hade kontroll på sin situation. En konsekvens av detta var att de måste ner till botten både i omvärldens ögon och i sin egen självbild för att kunna vända den negativa processen (Thurang et al., 2014; Yeh et al., 2009). Det fanns tillfällen i individernas liv då de upplevde en vändpunkt när konsekvenserna av alkoholberoendet hade tagit dem till vägs ände både fysiskt och psykiskt. Först då upplevdes det finnas en verklig möjlighet att bryta det destruktiva beteendet och börja ordna upp sitt liv (Kvamme et al., 2015, von Greiff & Skogens, 2017; Yeh et al., 2008, Yeh et al., 2009). Vad som mer kunde utlösa dessa vändpunkter varierade men svår sjukdom inom familjen, ultimatum från nära familjemedlemmar och alkoholberoende vänners död uppgavs som exempel (Kvamme et al., 2015).

Personlighet och strategier

Under denna rubrik samlas de faktorer som är mer individuella och ger en bild av komplexiteten av individernas känsloliv. Det fanns bland individerna i studierna en mängd olika sätt att hantera sitt alkoholberoende. En god resiliens eller förmåga att komma tillbaka till ett liv i balans efter upplevda motgångar uppgavs av deltagarna i flera studier som viktiga personlighetsdrag (Rowan & Butler, 2014). Det fanns hos några individer en uttalad kampvilja (Thurang et al., 2011; Yeh et al., 2008) vilket yttrade sig som både en vilja att förändra sig själv och ett högre syfte i sig. De intervjuade sjuksköterskorna (Tsai et al., 2010) uppgav att de alkoholberoende individernas och deras närståendes motivation var den största tillgången för att lyckas få till en positiv förändring i deras liv. Vidare uppgav flera individer att de tvingades att utveckla strategier för att kunna hantera begäret efter alkoholen (Thurang & Bengtsson Tops, 2012; Thurang et al., 2011). Rutiner sades här bidra till att hålla abstinensbesvär i schack och upprätthålla förmågan att fungera i vardagen med jobb, barn och övrig social interaktion.

Diskussion

Metoddiskussion

Arbetsgången vid en metoddiskussion beskrivs av Axelsson (2012) tillsammans med Forsberg och Wengberg (2015) som menar att genom att kritiskt granska den egna metodiken och kvalitén i de ingående studierna ökar det vetenskapliga värdet i en

litteraturöversikt. Valet av sökord utgör en av de stora begränsande faktorerna i urvalet av resultatartiklar. Den första sökningen på de respektive databaserna gjordes utifrån begränsade kunskaper om boolesk sökteknik och av ämnesordlistor på de respektive databaserna. Resultatet blev begränsat och till stor del relaterat till annat än alkoholrelaterad forskning. Specifika terapiformer var väl representerade men exkluderades på grund av ensidigheten i de respektive artiklarnas syften. Avsikten var att spegla en så bred och allmängiltig palett av motivationsfaktorer som möjligt vilket även i efterhand uppfattas som ett korrekt val. Utelämnandet av sökordet nursing i databasen CINAHL var naturlig då databasen redovisar företrädesvis ett sjuksköterskeperspektiv. Den andra sökningen med trunkerade sökord gav inga fler resultat vilket gjorde att sökordet experience användes. Syftet med att använda detta sökord var att patientperspektivet överlag saknades i de tidigare sökningarna vilket ingick i den föreliggande litteraturstudiens syfte. Vid denna sökning användes ämnesordssökningar via de respektive databaserna vilket gav ytterligare åtta nya artiklar. Ämnesordssökningar fångade in fler relevanta artiklar vilket gjorde att sökningen uppfattades som tillfredsställande till innehåll då antalet artiklar som krävdes för uppsatsen var runt tio stycken (Friberg, 2017). Efter ytterligare genomläsning av artiklarna tycktes materialet dock något tunt och de personsökningar som sedan gjordes kompletterade det redan funna materialet. Vidare kunde ytterligare sökningar gjorts med till exempelvis trunkering av sökordet experience men urvalet uppfattades som tillräckligt i antal och innehåll. Urvalet av resultatartiklarna representerar Sverige, Norge, Storbritannien, USA, Australien och Taiwan vilket får ses som omfattande givet det relativt fåtaliga antalet artiklar. Alla ingående länder i artiklarna förutom möjligtvis Taiwan kan sägas tillhöra västerländsk omvårdnadstradition som i stora drag speglar de svenska förhållandena. Taiwan togs välkommet med i litteraturstudien och bidrog till att belysa eventuella kulturella skillnader gentemot de västerländska studierna. Avgränsningarna i som användes var årtalsbegränsning samt peer review. Artiklar inkluderades enbart om de var publicerade under perioden 2008 - 2017 vilket ansågs som en rimlig avgränsning för att skapa ett resultat som var representativt för dagens hälso- och sjukvård och som genererade ett hanterbart antal artiklar. Anonyma Alkoholister (AA) ingår i flera av resultatartiklarna som en del av den sociala kontexten där reflektion kring egen och andras upplevelse av alkoholberoende genomförs. Dessa artiklar har accepterats på grund av dess allmängiltighet avseende det sociala stödet. Artikelöversikter konstruerades efter Carlsson och Eimans (2003) granskningsmall vilket har utöver den kvalitetssäkrande funktionen även underlättat arbetet med litteraturstudien i övrigt då översikten har skapat en bra överblick. Samtliga artiklar konstaterades hålla en tillräckligt hög vetenskaplig kvalitet och kan därmed anses kunna bidra till litteraturöversikten. Givetvis hade en högre kvalitet gynnat litteraturstudien men resultatartiklarna är referentgranskade. Enligt Lundman och Graneheim (2012) är artiklars trovärdighet avgörande för om de ska få redovisas som vetenskaplig forskning. De nyckelbegrepp som används i sammanhanget för att bestämma graden av trovärdighet är validitet och reliabilitet. Hög validitet betyder att författaren till en viss studie på ett övertygande sätt redovisar och förklarar studiens tillvägagångssätt

med avseende på författarens egen förförståelse, beskrivning av urvals- och analysprocesser samt eventuell triangulering. Denna process är en trovärdighetsfråga som avgör graden av vetenskaplighet tillsammans med reliabilitet eller pålitlighet. Lundman och Graneheim (2012) menar att reliabilitet betyder pålitlighet eller rimlighet i forskarens arbetssätt och förmåga att göra korrekta bedömningar. Vidare blir studien trovärdig fullt ut först om resultatet kan appliceras i en större kontext, det vill säga det finns en överförbarhet. Den föreliggande litteraturöversikten beskriver den process som lett fram till det resultat som har beskrivits. Arbetsgången har i största möjliga mån strävat efter att vara enkel att följa och tillräckligt transparent för att återupprepa. En svag länk i metodkedjan skulle kunna vara innehållsanalysen där tolkningar alltid förekommer i processen som leder fram till ett resultat. Benägenheten att i forskningssammanhang omedvetet leta efter det resultat som förväntas kallas bekräftelsebias och är svårt att helt undkomma (Mårtensson och Fridlund, 2017). Då den föreliggande litteraturstudien påbörjades hösten 2017 har två nya sökomgångar genomförts för att dels täcka in nya studier och dels för att se om den ursprungliga sökningen resultat stämde sex månader senare. Den så kallade bekräftande litteratursökningens resultat skiljde sig från den ursprungliga litteratursökningen. Anledningen till detta är oklar, möjligtvis kan upphovsrättsliga faktorer och skillnader i databasernas inprogrammerade sökalgoritmer vara orsaker till det förändrade resultatet i funna artiklar.

Resultatdiskussion

De granskade studierna representerar ett brett spektrum av olika vårdmiljöer som exempelvis primärvård och slutna beroendevård i institutionsmiljö. Det finns även stora individuella variationer hos de alkoholberoende individerna i vad som styr motivationen till livsstilsförändringar. Vad som är värt att lyfta fram i sammanhanget och vad lejonparten av artiklarna visar är värdet av en god relation med vårdpersonalen (Khadjesari et al., 2015; Kvamme et al., 2015; Nordfjærn et al., 2009; Rowan & Butler, 2014; Thurang et al., 2010; Thurang & Bengtsson Tops, 2012; Thurang et al., 2014; von Greiff & Skogens, 2017; Yeh et al., 2008, Yeh et al., 2009). I dessa studiers resultat framstod relationen med vårdpersonalen som central för att få de alkoholberoende individerna att initiera och bibehålla positiva förändringar i sitt dryckesmönster. Sjuksköterskan hade i olika kliniska verksamheter ofta en terapeutisk roll gentemot dessa individer. Enligt tidigare forskning förekommer det brister i bemötandet (Happell och Taylor, 2001; Crothers & Dorrian, 2011) och detta var fenomen som i viss mån kunde urskiljas i resultatet och som visat sig viktig för den alkoholberoendes brist på motivation ((Kvamme et al., 2015, Thurang et al., 2010; Thurang & Bengtsson Tops, 2012; Thurang et al., 2011; Vandermause & Wood, 2009). Den rädsla som här fanns hos vissa individer vilket hindrade dem att söka hjälp hos vården berodde till stor del på risken att inte bli respekterad och tagen på allvar. En annan aspekt på hur sjuksköterskor bemöter individer med alkoholberoende är vilken förförståelse och därmed eventuella fördomar de tar med sig in i relationen. Resultatet från Khadjesari et al. (2009) samt Vandermause och Wood (2015) pekar på

att ju öppnare sinne och mindre fördomar sjuksköterskan hyser desto större möjlighet till en god relation. Sättet som sjuksköterskorna sinsemellan beskriver alkoholberoende individer har även en normativ funktion för vilka känslor som förknippas med individerna (Indig, Copeland, Conigrave & Rotenko, 2009). Nedsättande benämningar förstärker stigmatiseringen och ger försämrad hälsa. Individer med nedsatt fysisk och psykisk funktionsförmåga relaterat till långvarigt bruk av alkohol är mer utsatta för omgivningens attityder än mer balanserade individer. Sjuksköterskans personlighet spelar viss roll i hur väl sjuksköterskor lyckas knyta an till individerna (Tsai et al., 2011). I en terapeutisk situation är betydelsen av gemensamma nämnare mellan sjuksköterska och individ en förutsättning för framgångsrik behandling oavsett terapityp (Tsai et al., 2011). Det kan ge en trygghet i den många gånger ovana situationen som ett möte i vårdmiljö utgör att upptäcka ömsesidiga egenskaper, intressen eller för den delen gemensamma vänner. Förmågan att avdramatisera händelseförlopp och inse behov av förändring är värdefullt för att kunna motivera sig själv att starta och förhoppningsvis fullfölja en positiv förändringsprocess (Holt et al., 2012). KaSam innebär som bekant att individen mår bra av att uppleva att vardagen är hanterbar (Arévalo et al., 2007). I flera av de granskade studierna framkom att många individer upplevde att de hade svårt att bryta sitt destruktiva beteende innan de hade åsamkat sig själv allvarliga fysiska och psykiska skador (Vandermause & Wood, 2009; Yeh et al., 2008). Utifrån KaSam skulle de individer som uttrycker detta problem kunna motiveras genom samtal med professionella vårdgivare där de genom att bli medvetna om mekanismerna bakom sin bristande motivation skulle kunna inse att de själva i stor omfattning äger förmågan till sin egen förändring. Personlighet verkar spela en stor roll för hur olika individer ser på sig själva och sitt beroende. Detta är faktorer som är liksom KaSam är svåra att påverka då personlighet ofta uppfattas vara relativt konstant över tid. Teorin Locus of Control framhåller behovet av en inre övertygelse för att kunna göra hållbara livsstilsförändringar (Yeh, 2000) I flera artiklar (Khadjesari et al., 2015; Kvamme et al., 2015; Nordfjærn et al., 2009; Rowan & Butler, 2014; Thurang et al., 2010; Thurang & Bengtsson Tops, 2012, Thurang et al., 2014; von Greiff & Skogens, 2017; Yeh et al., 2008, Yeh et al., 2009) framhölls en uttalad hopplöshet i livet vilket kontrasterades mot andra individers inställning som uttryckte att de aldrig gav upp hoppet. Kunskap om dessa processer hos individerna kan skapa förståelse för att de i de flesta fall har egen makt över om de ska dricka alkohol eller inte (Thurang & Bengtsson Tops, 2012; Thurang, Palmstierna & Bengtsson Tops, 2014; Thurang, Rydström & Bengtsson Tops, 2011) och då krävs att det finns professionell vårdpersonal som kan inge förståelse som i sin tur skapar motivation. I resultatet framkom också att individerna i stor utsträckning var beroende av andra människor för att kunna hantera sitt alkoholberoende (Thurang, Rydström & Bengtsson Tops, 2011). Tidigare forskning på området har visat att starka sociala nätverk är den enskilt starkaste salutogena faktorn (Wiklund Gustin, 2014) vilket innebär att värdet av dessa nätverk svårligen kan överskattas. De nätverk som familjemedlemmar och övriga närstående utgjorde tillsammans med andra individer med alkoholproblem var en viktig förutsättning för motivation till förändring. Funktionen av dessa nätverk lyfts i

Orems egenvårdsteori (Wiklund Gustin & Lindwall, 2012) där viljan och förmågan till att ta hand om de som inte själva kan ta hand om sig själva är central. Anledningen till detta kan i många fall vara självförvållad då broar bränts och löften brutits. Dock kvarstår behovet hos individen och här kan sjuksköterskan informera och motivera närstående till att omsorgsfullt möta dessa behov. Vinsten mätt i liv, lidande och pengar är avsevärd vid varje förhindrat djupare återfall i beroende och de konsekvenser som kan följa på det i form av kriminalitet, våld, olika former av sjuklighet och belastningar för närstående och vårdpersonal. Det fanns tendenser i resultatet (Nordfjærn et al., 2009; Thurang et al., 2014; Thurang et al., 2011) att viss vårdpersonal hade svårigheter med att se att alkoholberoende individer var deras ansvar utan att det föll på mer uttalat terapeutiska yrkesroller såsom psykolog och samtalsterapeut att motivera dessa till förändringar (Tsai et al., 2011) I den patientnära kontakten är det sjuksköterskans ansvar att se till individens egna salutogena faktorer som individen kan dra nytta av. Återigen utifrån Orems egenvårdsteori finns här tankar kring att låta individen utföra lagom mycket av sin egenvård utifrån sin egen kapacitet. Hjälper sjuksköterskan till i för stor omfattning hindras individen i sin egenvårdsförmåga och riskerar att pacificeras (Wiklund Gustin och Lindwall, 2012). Får inte individen tillräcklig hjälp av sjuksköterskan kan individen istället misströsta och känna sig åsidosatt. I den kliniska verksamheten krävs en vakenhet från sjuksköterskan för att kunna göra adekvata bedömningar avseende individens behov av interventioner. Är en ömsesidig relation etablerad finns rimligtvis möjligheterna att göra dessa bedömningar. Allgulander (2014), Stubberud, Risvik och Almås (2011) samt Wiklund Gustin (2014) har skrivit litteratur för sjuksköterskeprogrammet avseende omvårdnaden av alkoholberoende individer. De gemensamma slutsatserna är tre; För det första måste det finnas hos sjuksköterskan en medvetenhet om sårbarheten i att vara alkoholberoende och i behov av vård. Dessa individer är sällan fullt ut mentalt stabila och behöver mötas utifrån detta antagande. För det andra är det viktigt att förmedla relevant information till både individ och närstående. För det tredje måste det poängteras att alkoholberoende är en kronisk sjukdom som individen följaktligen under hela det återstående livet behöver förhålla sig till och ge akt på. Orems egenvårdsteori har en bitvis hög abstraktionsnivå och tillgängligheten för det kliniska arbetet med alkoholberoende individer är relativ. Tankegångarna kring att lyfta fram individens förmåga är dock alltid aktuell och möjligheten för vårdpersonal att se sig själv i ett meningsfullt sammanhang har ett stort värde.

Konklusion och implikation

Hur mötet utspelar sig mellan den alkoholberoende individen och vårdpersonalen är centralt för individens förmåga till motivation. Vidare behöver individen känna sig respekterad och lyssnad på för att ha en möjlighet att kunna ta itu med sin alkoholproblematik. Det stöd närstående kan utgöra är en viktig del och orsak till att motivation initieras och upprätthålls varför närstående bör inkluderas efter förmåga i individens omvårdnad. Vårdpersonal bör vara medveten om sina egna fördomar

gentemot alkoholberoende individer och sträva efter att anlägga individens synsätt på de utmaningar individen ställs inför i syfte att skapa förståelse för de val individen gör. Både vårdpersonal och de alkoholberoende individerna med deras närstående bör uppmärksammas på faktumet att alkoholberoende är kroniskt till sin natur. Ytterligare forskning inom omvårdnad och behandling av alkoholberoende individer kan bidra till ökad kunskap kring välfungerande interventioner sjuksköterskan kan använda sig av. Incitament för att lyfta upp denna forskning högre upp på dagordningen är det stora psykosociala lidandet, de många och ofta allvarliga somatiska följsjukdomar samt de stora relaterade utgifterna. Utbildningsprogram inom vårdvetenskapliga fält på framför allt grundnivå bör ta del av den aktuella forskning som redan har bedrivits inom området.

Referenser

* markerar resultatartiklar funna i litteraturoversikten

Allgulander, C. (2014). *Klinisk psykiatri*. Lund: Studentlitteratur.

Alligood, M.R. (red.) (2014). *Nursing theorists and their work*. St. Louis: Elsevier/Mosby.

Antonsky, A. (1996). The salutogenic model as a theory to guide health promotion. *Health Promotion International*, 11(1), 11-18.
<http://dx.doi.org/10.1093/heapro/11.1.11>

Arévalo, S., Prado, G., & Amaro, H. (2008). Spirituality, sense of coherence, and coping responses in women receiving treatment for alcohol and drug addiction. *Evaluation and Program Planning*, 31(1), 113-123.
<http://dx.doi.org/10.1016/j.evalprogplan.2007.05.009>

Axelsson, Å. (2012). Litteraturstudie. I M. Granskär & B. Höglund-Nielsen (Red.), *Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso- och sjukvård*. (s. 203-220). Lund: Studentlitteratur

Berbiglia, V., A. & Banfield, B. (2014). Dorothea E. Orem: Self-Care Deficit Theory of Nursing. I Alligood, M.R. (red.) (2014). *Nursing theorists and their work*. (åttonde upplagan., s. 265-285) St. Louis, Missouri: Elsevier/Mosby.

Carlsson, S. & Eiman, M. (2003). *Evidensbaserad omvårdnad: Studiematerial för undervisning inom projektet "Evidensbaserad omvårdnad – ett samarbete mellan Universitetssjukhuset MAS och Malmö högskola"*. Fakulteten för hälsa och samhälle, Malmö Högskola. Hämtad 2017-08-31 från
http://portal.omv.lu.se/publicfiles/uppsatsanvis/rapport_hs_05b.pdf

Crothers, C. & Dorrian, J. (2011). Determinants of Nurses' Attitudes toward the Care of Patients with Alcohol Problems. *ISRN Nursing*, 2011, 1-11.
<http://dx.doi.org/10.5402/2011/821514>

Danielsson, E. (2017). Kvalitativ innehållsanalys. I M. Henricsson (Red.), *Vetenskaplig teori och metod* (s. 285-300). Lund: Studentlitteratur.

de Bruijn, C., van den Brink, W., de Graaf, R. & Vollebergh, W. (2006). The three-year course of alcohol use disorders in the general population: DSM-IV, ICD-10 and the Craving Withdrawal Model. *Addiction*, 101(3), 385-392.
<http://dx.doi.org/10.1111/j.1360-0443.2006.01327>

- Denyes, M., Orem, D. & Bekel, G. (2001). Self-Care: A Foundational Science. *Nursing Science Quarterly*, 14(1), 48-54.
<http://dx.doi.org/10.1177/089431840101400113>
- Folkhälsomyndigheten. (2016). Hämtad från
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/alkohol-narkotika-dopning-tobak-och-spel-andts/alkohol/skadeverkningar/>
- Forsberg, C., & Wengström, Y. (2015). *Att göra systematiska litteraturstudier: värdering, analys och presentation av omvårdnadsforskning*. (4.uppl.). Stockholm: Författaren och Natur & Kultur.
- Friberg, F. (2017). Tankeprocessen under examensarbetet. I F. Friberg (Red.). (2017). *Dags för uppsats - vägledning för litteraturbaserade examensarbeten*. (s. 37-48). Lund: Studentlitteratur.
- Geirsson, M., Bendtsen, P., & Spak, F. (2005). Attitudes of Swedish general practitioners and nurses to working with lifestyle change, with special reference to alcohol consumption. *Alcohol and Alcoholism*, 40(5), 388-393.
<http://dx.doi.org/10.1093/alcalc/agh185>
- Holt, N., Bremner, A., Sutherland, E., Vliek, M., Passer, M. & Smith, R. (2012). *Psychology: the science of mind and behaviour*. Maidenhead: McGraw-Hill Higher Education.
- Indig, D., Copeland, J., Conigrave, K. & Rotenko, I. (2009). Attitudes and beliefs of emergency department staff regarding alcohol-related presentations. *International Emergency Nursing*, 17(1), 23-30.
<http://dx.doi.org/10.1016/j.ienj.2008.08.002>
- Karlsson, E., K. (2017). Informationssökning. I M. Henricson (Red.). (2017). *Vetenskaplig teori och metod*. Lund: Studentlitteratur
- Kelfve, S., Agahi, N., Mattsson, A. & Lennartsson, C. (2014). Increased alcohol use over the past 20 years among the oldest old in Sweden. *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*, 31(3). <http://dx.doi.org/10.2478/nsad-2014-0020>
- *Khadjesari, Z., Stevenson, F., Godfrey, C. & Murray, E. (2016). Negotiating the 'grey area between normal social drinking and being a smelly tramp': a qualitative study of people searching for help online to reduce their drinking. *Health Expectations*, 18, 2011-2020. <http://dx.doi.org/10.1111/hex.1235>
- Kuerbis, A., Houser, J., Levak, S., Shao, S., & Morgenstern, J. (2017). Exploration of treatment matching of problem drinker characteristics to motivational interviewing and non-directive client-centered psychotherapy. *Journal of*

Substance Abuse Treatment, 86, 9-16.
<http://dx.doi.org/10.1016/j.jsat.2017.12.002>

Kjellström, S. (2017). Forskningsetik. I M. Henricsson (Red.), *Vetenskaplig teori och metod*. (s.57-80). Lund: Studentlitteratur

Kong, Y., & Shen, F. (2011). Impact of Locus of Control on Health Message Effectiveness. *Health Marketing Quarterly*, 28(4), 354-371. doi: 10.1080/07359683.2011.623114

*Kvamme, B, O., Asplund, K. & Bjerke, T, N. (2015). Drinking resumption: problematic alcohol use relapse after rehabilitation. A phenomenological hermeneutical perspective. *Scandinavian journal of caring sciences*, 29, 716-723. doi: 10.1111/scs.12202

Lee, Y. & Hashibe, M. (2014). Tobacco, Alcohol, and Cancer in Low and High Income Countries. *Annals of Global Health*, 80(5), 378-383.
<http://dx.doi.org/10.1016/j.aogh.2014.09.010>

Lundman, B. & Hällgren Graneheim, U. (2014). Kvalitativ innehållsanalys. I M. Grankär & B. Höglund-Nielsen (Red.), *Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso- och sjukvård* (s.187-202). Lund: Studentlitteratur

Martin, C., Fillmore, M., Chung, T., Easdon, C. & Miczek, K. (2006). Multidisciplinary Perspectives on Impaired Control over Substance Use. *Alcoholism: Clinical and Experimental Research*, 30(2), 265-271.
<http://dx.doi.org/10.1111/j.1530-0277.2006.00035>

Mårtensson, J. & Fridlund, B. (2017). Vetenskaplig kvalitet i examensarbete. I Henricsson (Red.), *Vetenskaplig teori och metod*. (s. 421-438). Lund: Studentlitteratur

Nelson, J. & McNall, A. (2016). Alcohol prices, taxes, and alcohol-related harms: A critical review of natural experiments in alcohol policy for nine countries. *Health Policy*, 120(3), 264-272.
<http://dx.doi.org/10.1016/j.healthpol.2016.01.018>

*Nordfjörn, T., Rundmo, T. & Hole, R. (2010). Treatment and recovery as perceived by patients with substance addiction. *Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing*, 17(1), 46-64. <http://dx.doi.org/10.1111/j.1365-2850.2009.01477>

Opalach, C., Romaszko, J., Jaracz, M., Kuchta, R., Borkowska, A. & Buciński, A. (2016). Coping Styles and Alcohol Dependence among Homeless People. 11(9).
<http://dx.doi.org/10.1371/journal.pone.0162381>

- Room, R., Babor, T. & Rehm, J. (2005). Alcohol and public health. *The Lancet*, 365(9458), 519–530. [http://dx.doi.org/10.1016/s0140-6736\(05\)17870-2](http://dx.doi.org/10.1016/s0140-6736(05)17870-2)
- *Rowan, N. & Butler, S. (2014). Resilience in Attaining and Sustaining Sobriety Among Older Lesbians with Alcoholism. *Journal of Gerontological Social Work*, 57(2-4), 176-197. <http://dx.doi.org/10.1080/01634372.2013.859645>
- Segesten, K. (2017). Att hantera språket. I F. Friberg (Red.), *Dags för uppsats* (s.97-102). Lund: Studentlitteratur
- SFS 2003:460. *Lag om etikprövning av forskning som avser människor*. Stockholm: Utbildningsdepartementet
- Socialstyrelsen. (2015). Tillståndet och utvecklingen inom hälso- och sjukvård och socialtjänst. Missbruks- och beroendevård. Hämtad från socialstyrelsens webbplats: www.socialstyrelsen.se/SiteCollectionDocuments/Missbruks-och-beroendevard-15.pdf
- Socialstyrelsen. (2016). *Statistikdatabas*. Stockholm: Socialstyrelsen
- Socialstyrelsen. (2017). *Internationell statistisk klassifikation av sjukdomar och relaterade hälsoproblem*. Hämtad från <http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/20574/2017-4-2.pdf>
- SOU 2011:6. *Missbruksutredningen. Missbruket, kunskapen, vården: Missbruksutredningens forskningsbilaga : delbetänkande*. Stockholm: Fritze.
- Statens folkhälsoinstitut (2005). *Svenska folkets hälsa i historiskt perspektiv* Stockholm: Statens folkhälsoinstitut.
- Statens beredning för medicinsk utvärdering. (2017). *Mall för kvalitetsgranskning av studier med kvalitativ forskningsmetodik*. Hämtad 2017-12-02 från http://www.sbu.se/globalassets/ebm/metodbok/mall_kvalitativ_forskningsmetodik.pdf
- Stubberud, D., Risvik, W. & Almås, H. (2011). Omvårdnad vid sjukdomar i gallvägar, bukspottkörtel och lever. I H. Almås, D. Stubberud & R. Grönseth (Red.), *Klinisk omvårdnad 1* (s. 447-470) Stockholm: Liber.
- Sundin J, Willner S. (2007). Social change and health in Sweden: 250 years of politics and practice. *The European Journal of Public Health*, 18(4), 430-431. <http://dx.doi.org/10.1093/eurpub/ckn058>
- Svensk sjuksköterskeförening (2007). *ICN:s etiska kod för sjuksköterskor*. Stockholm: Svensk sjuksköterskeförening

- *Thurang, A. & Bengtsson Tops, A. (2012). Living an unstable everyday life while attempting to perform normality - the meaning of living as an alcohol-dependent woman. *Journal of Clinical Nursing*, 22(3–4), 423-433. <http://dx.doi.org/10.1111/j.1365-2702.2012.04293>
- * Thurang, A., Fagerberg, I., Palmstierna, T. & Bengtsson Tops, A. (2010). Women's experiences of caring when in treatment for alcohol dependency. *Scandinavian Journal of Caring Sciences*, 24(4), 700-706. <http://dx.doi.org/10.1111/j.1471-6712.2009.00766>
- *Thurang, A., Palmstierna, T., & Bengtsson Tops, A. (2014). Experiences of Everyday Life in Men with Alcohol Dependency—A Qualitative Study. *Issues in Mental Health Nursing*, 35(8), 588–596. <http://dx.doi.org/10.3109/01612840.2013.879357>
- *Thurang, A., Rydström, J., & Bengtsson Tops, A. (2011). Being in a Safe Haven and Struggling Against Alcohol Dependency. The Meaning of Caring for Male Patients in Advanced Addiction Nursing. *Issues in Mental Health Nursing*, 32(7), 401-407. <http://dx.doi.org/10.3109/01612840.2011.553345>
- Tryggvesson, K. (2013). Mot ett kontinentalt dryckesmönster, eller inte? Förändringar i svenskarnas alkoholkonsumtion mellan 1996 och 2005. *Nordic Studies On Alcohol And Drugs*, 30(4). <http://dx.doi.org/10.2478/nsad-2013-0019>
- *Tsai, Y., Tsai, M., Lin, Y., Weng, C., Chen, C., & Chen, M. (2010). Facilitators and barriers to intervening for problem alcohol use. *Journal of Advanced Nursing*, 66(7), 1459-1468. <http://dx.doi.org/10.1111/j.1365-2648.2010.05299.x>
- *Vandermause, R. & Wood, M. (2009). See My Suffering: Women with Alcohol Use Disorders and Their Primary Care Experiences. *Issues in Mental Health Nursing*, 30(12), 728-735. <http://dx.doi.org/10.3109/01612840903230081>
- *Von Greiff, N. & Skogens, L. (2017). Positive processes of change among male and female clients treated for alcohol and/or drug problems. *Journal of Social Work*, 17(2), 186-206. <http://dx.doi.org/10.1177/1468017316638576>
- Wiklund Gustin, L. & Lindwall, L. (2012). *Omvårdnadsteorier i klinisk praxis*. Stockholm: Natur & kultur.
- Wiklund Gustin, L. (2014). Substansbrukssyndrom. I I. Skärsäter (Red.), *Omvårdnad vid psykisk ohälsa – på grundläggande nivå*. (s. 163-288). Lund: Studentlitteratur
- Yach, D. & Beaglehole, R. (2004). Globalization of Risks for Chronic Diseases Demands Global Solutions. *Perspectives on Global Development and*

Technology, 3(1/2), 213-233.
<http://dx.doi.org/10.1023/b:perg.0000047196.54599.24>

Yeh, M. (2008). Measuring readiness to change and locus of control belief among male alcohol-dependent patients in Taiwan: Comparison of the different degrees of alcohol dependence. *Psychiatry and Clinical Neurosciences*, 62(5), 533-539.
<http://dx.doi.org/10.1111/j.1440-1819.2008.01846>

*Yeh, M., Che, H., Lee, L. & Horng, F. (2008). An empowerment process: successful recovery from alcohol dependence. *Journal of Clinical Nursing*, 17(7), 921-929.
<http://dx.doi.org/10.1111/j.1365-2702.2007.02098>

*Yeh, M., Che, H., & Wu, S. (2009). An ongoing process: A qualitative study of how the alcohol-dependent free themselves of addiction through progressive abstinence. *BMC Psychiatry*, 9(1). <http://dx.doi.org/10.1186/1471-244x-9-76>

Östlundh, L. (2017). Informationssökning. I F. Friberg (Red.), *Dags för uppsats*. (s.59-82). Lund: Studentlitteratur

Tabell 1: Sökordsöversikt

Sökord	PubMed	CINAHL	PsycINFO
Alkoholism	Alcoholism, Alc*, ALCOHOLISM	Alcoholism, Alc*, ALCOHOLISM	Alcoholism, Alc*, ALCOHOLISM
Motivation	Motivation	Motivation	Motivation
Omvårdnad	Nursing, Nurs*		Nursing, Nurs*
Erfarenhet	LIFE EXPERIENCE	EXPERIENCE	LIFE EXPERIENCE

Gemener visar fritextsökord samt versaler visar ämnessökord.

Tabell 2: Sökhistorik

Datum	Databas	Sökord/Limits/ Boolska operatorer	Antal träffar	Lästa abstrakt	Granskade artiklar	Resultat artiklar
171209 (180515)	Pub Med	Alcoholism AND Motivation AND Nursing Limits: 2008-2017	36 (32)	7 (0)	5 (0)	3 (2)
171209 (180515)	CINAHL	Alcoholism AND Motivation Limits: 2008-2017, Peer reviewed	152 (157)	33 (0)	13 (0)	1(1)* (1(1))*
171209 (180515)	PsycINFO	Alcoholism AND Motivation AND Nursing Limits: 2008-2017, Peer reviewed	25 (27)	8 (0)	4 (0)	2(2)* 3(2)*
171209 (181505)	PubMed	Alc* AND Motivation Limits: 2008-2017	69 (75)	4 (0)	0 (0)	0 (0)
171209 (180515)	CINAHL	Alc* AND Motivation AND Nurs* Limits: 2008-2017, Peer reviewed	5 (41)	7 0(0)	1 (0)	1(1)* (1(1))*
171209 (180515)	PsycINFO	Alc*AND Motivation AND Nurs* Limits: 2008-2017, Peer reviewed	161 (170)	18 (0)	7 (0)	2(2)* (3(3))*
171210 (180515)	PubMed	MESH Alcoholism AND MESH Life experience Limits: 2008-2017, Peer reviewed	141 (149)	27 (0)	6 (0)	0 (0)
171210 (180515)	CINAHL	MH Alcoholism AND Experience Limits: 2008-2017, Peer reviewed	203 (133)	22 (0)	13 (0)	9(1)* (8(1))*
171210 (180515)	PsycINFO	Mjsub Alcoholism AND Mjsub Life experience Limits: 2008-2017, Peer reviewed	29 (39)	4 (0)	1 (0)	2(2)* (2(2))*

* siffrorna inom parentes visar de dubletter som återfunnits sedan tidigare sökningar

Tabell 3: Sökhistorik

Datum	Databas	Sökord/Limits/ Boolska operatorer	Antal träffar	Lästa abstrakt	Granskade artiklar	Resultat artiklar
180515	Pub Med	Alcoholism AND Motivation AND Nursing Limits: : dec 2017-april 2018	0	0	0	0
180515	CINAHL	Alcoholism AND Motivation Limits: dec 2017-april 2018, Peer reviewed	1	0	0	0
180515	PsycINFO	Alcoholism AND Motivation AND Nursing Limits: dec 2017-april 2018, Peer reviewed	1	1	0	0
180515	PubMed	Alc* AND Motivation Limits: dec 2017-april 2018	5	0	0	0
180515	CINAHL	Alc* AND Motivation AND Nurs* Limits: dec 2017-april 2018, Peer reviewed	1	0	0	0
180515	PsycINFO	Alc* AND Motivation AND Nurs* Limits: 2008-2017, Peer reviewed	6	0	0	0
180515	PubMed	MESH Alcoholism AND MESH Life change event Limits: dec 2017-april 2018	0	0	0	0
180515	CINAHL	MH Alcoholism AND Experience Limits: dec 2017-april 2018, Peer reviewed	6	1	0	0
180515	PsycINFO	Mjsub Alcoholism AND Mjsub Life experience Limits: 2008-2017, Peer reviewed	39	4	1	0

Artikelöversikt

Artikel 1

Referens	Khadjesari, Z., Stevenson, F., Godfrey, C. & Murray, E. (2015). Negotiating the 'grey area between normal social drinking and being a smelly tramp': a qualitative study of people searching for help online to reduce their drinking. <i>Health Expectations</i> , 18, 2011-2020. http://dx.doi.org/10.1111/hex.12351
Land Databas	Storbritannien CINAHL
Syfte	Att bedöma effekten av webbaserad alkoholrådgivning i form av interaktiva formulär.
Metod: Design	Kvalitativ metod. Tematisk intervjumetod.
Urval	18 deltagare rekryterades från ett webbaserat frågeformulär.
Datainsamling	Intervju med semistrukturerade frågor som ställdes till individer som genomgått en interaktiv webbaserad alkoholrådgivning i syfte att minska sin alkoholkonsumtion. Det inspelade intervjumaterialet kompletterades med anteckningar från intervjutillfället rörande kroppsspråk och annan ickeverbal kommunikation.
Dataanalys	Tematisk analys har använts för att skapa sammanhang i intervjumaterialet. Koder skapades för att kunna sortera materialet via digitalt analysprogram. Två olika forskare analyserade innehållet för att minska risken för olika bias. Teman skapades där det viktigaste budskapet accentuerades.
Bortfall	Inget beskrivet bortfall
Slutsats	Styrkan hos webbaserade behandlingsåtgärder ligger i flera plan. Tillgängligheten är en stor fördel mot konventionella behandlingsmetoder där tröskeln för att initiera en vårdkontakt kan vara hög. Anonymiteten i att använda sig av nätet är också en fördel då individerna ofta inte vill skylta med sitt upplevda alkoholrelaterade bekymmer. Samtliga intervjudeltagare vill se mer av webbaserade informations- och behandlingsprogram avseende riskkonsumtion av alkohol.
Vetenskaplig kvalitet	Grad 2, 78%

Artikel 2

Referens	Kvamme, B, O., Asplund, K. & Bjerke, T, N. (2015). Drinking resumption: problematic alcohol use relapse after rehabilitation. A phenomenological hermeneutical perspective. <i>Scandinavian Journal of Caring Sciences</i> , 29, 716-723. http://dx.doi.org/10.1111/scs.12202
Land Databas	Norge CINAHL
Syfte	Att belysa patientens erfarenheter av återfall i alkoholmissbruk efter genomgången rehabilitering.
Metod: Design	Kvalitativ metod. Kvalitativ innehållsanalys.
Urval	Deltagarna i studien rekryterades från en rehabiliteringsklinik för alkoholmissbruk i Norge. Två män och två kvinnor i åldern 40-60 år deltog. Alla deltagare hade dokumenterat missbruk i mer än 10 år och samtliga hade undergått rehabilitering för dessa besvär de senaste tre åren.
Datainsamling	Intervjuer med öppna frågor som dock ofta fick en narrativ utveckling. Varje intervju tog ungefär en timme och sedvanlig transkribering följde.
Dataanalys	Enligt hermeneutisk och fenomenologisk tradition analyserades materialet med de ingående delarna naiv förståelse, strukturanalys och övergripande förståelse. Sex ämnen framkom som abstraherades i tre huvudteman; begär, självbild och tid.
Bortfall	Inga bortfall.
Slutsats	Kontrollförlusten i sjukdomsbilden som ledde till återfall var djupt skambelagd och deltagarna saknade ofta förståelse för varför de fick återfall. Självbilden var till följd av detta genomgående dålig. Vissa av deltagarna hade även tankar om att tiden skulle läka deras mentala sår medan andra såg mer svart på framtiden. De relaterade ofta till avgörande vändpunkter i sitt missbruk och försökte känslomässigt distansera från de perioder då de missbrukade. Strukturerade samtal inom vården passade sällan dessa individer då samtalsmallarna ofta inte var tillräckligt personcenterade.
Vetenskaplig Kvalitet	Grad I (85%)

Artikel 3

Referens	Nordfjærn, T., Rundmo, T. & Hole, R. (2010). Treatment and recovery as perceived by patients with substance addiction. <i>Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing</i> , 17(1), 46-64. http://dx.doi.org/10.1111/j.1365-2850.2009.01477
Land Databas	Norge PsycINFO
Syfte	Att ur ett patientperspektiv undersöka hur olika omvårdnadsbehandlingar påverkade patienternas alkoholberoende
Metod: Design	Kvalitativ metod med innehållsanalys. Hermeneutisk tolkningsmetod.
Urval	13 stycken patienter från både öppen- och slutenvården i Norge som undergick behandling för alkoholberoende. Alla var över 18 år.
Datainsamling	Halvöppna intervjuer med följdfrågor som tog cirka en timme.
Dataanalys	Intervjumaterialet digitaliserades och analyserades med QSR NVIVO mjukvarusystem. I ett senare steg användes innehållsanalys för att kategorisera och tematisera datan.
Bortfall	Sex stycken delvis på grund av sociala problem och återfall i missbruk.
Slutsats	Faktorer som påverkade resultatet av omvårdnadshandlingar och därigenom bidrog till att motivera individerna till livsstilsförändringar var psykosocial situation, grad av alkoholberoende, socialt nätverk, boendesituation, sysselsättning, ekonomi, dagliga rutiner och upplevelse av stigma.
Vetenskaplig kvalitet	Grad 2, 70 %

Artikel 4

Referens	Rowan, N. & Butler, S. (2014). Resilience in Attaining and Sustaining Sobriety Among Older Lesbians with Alcoholism. <i>Journal of Gerontological Social Work</i> , 57(2-4), 176-197. http://dx.doi.org/10.1080/01634372.2013.859645
Land Databas	USA CINAHL
Syfte	Att belysa äldre homosexuella kvinnors upplevelser av att leva med alkoholism.
Metod: Design	Kvalitativ metoddesign med intervjumetod. Ett gerontologiskt perspektiv är anlagt med en fenomenologisk utgångspunkt.
Urval	20 st. homosexuella kvinnor som var äldre än 50 år valdes utifrån kriterierna alkoholberoende men nykter i mer än ett år samt boende i storstad i sydöstra USA. Deltagare rekryterades via annonser i caféer och klubbmiljöer. Strategiska subjektiva urval genomfördes samt ytterligare snöbollsurval för att rekrytera individerna med den önskvärda bakgrunden.
Datainsamling	Narrativa primärintervjuer samt två uppföljande intervjuer för att underlätta förståelsen av intervjuinnehållet. Intervjuerna ägde rum i de miljöer individerna önskade.
Dataanalys	Digitalt databearbetat material tematiserades fenomenologiskt inklusive triangulering för att nå trovärdighet och autenticitet.
Bortfall	Inget bortfall
Slutsats	Äldre homosexuella kvinnliga alkoholister upplever i hög grad samma känslor som alkoholister i allmänhet. Fem teman kunde urskiljas. Sjukdomsinsikt, resultat av konventionell behandling, resultat av 12-stegs gruppbehandling, övrig påverkan och resiliens. Utöver dessa aspekter på alkoholismen tillkom den extra marginalisering som följde av deras ålder, kön och inte minst sexuella preferenser. Huvudbudskapet från studien var att vårdpersonal behöver sätta sig in i individens tankevärld för att kunna genomföra en framgångsrik vårdinsats.
Vetenskaplig kvalitet	Grad 2, 71%

Artikel 5

Referens	Thurang, A. & Bengtsson Tops, A. (2012). Living an unstable everyday life while attempting to perform normality - the meaning of living as an alcohol-dependent woman. <i>Journal of Clinical Nursing</i> , 22(3-4), 423-433. http://dx.doi.org/10.1111/j.1365-2702.2012.04293
Land Databas	Sverige PsycINFO
Syfte	Att belysa kvinnors upplevelse av att leva med alkoholberoende.
Metod: Design	Kvalitativ metod. Innehållsanalys.
Urval	14 kvinnor med alkoholberoende enligt DSM 4 och utan mental samsjuklighet eller annat substanssyndrom.
Datainsamling	Intervju med öppna frågor med följdfrågor vid behov.
Dataanalys	Fenomenologisk-hermeneutisk analys med tre analys steg innehållande naiv förståelse, strukturell analys och utökad förståelse. Teman utkristalliserades och relaterades till aktuell förförståelse hos författarna.
Bortfall	Inga bortfall
Slutsats	Några gemensamma drag kunde urskiljas såsom att upprätthålla fasaden av ett normalt liv. Vidare att grubblerier ledde till försämrat självförtroende och en känsla av meningslöshet. Genom ett personcentrerat förhållningssätt kunde vårdpersonal vara delaktiga i kvinnornas tankar och stödja kvinnorna i sin kamp för att behålla och/eller återfå kontrollen över sitt liv. Även en paradox kunde skönjas mellan den upplevda kontrollförlusten relaterat till alkoholkonsumtionen och en känsla av kontroll i de situationer då nykterheten kunde upprätthållas.
Vetenskaplig kvalitet	Grad 2, 78%

Artikel 6

Referens	Thurang, A., Fagerberg, I., Palmstierna, T. & Bengtsson Tops, A. (2010). Women's experiences of caring when in treatment for alcohol dependency. <i>Scandinavian Journal of Caring Sciences</i> , 24(4), 700-706. http://dx.doi.org/10.1111/j.1471-6712.2009.00766
Land Databas	Sverige CINAHL
Syfte	Att utforska betydelsen av omvårdnadshandlingar gentemot alkoholberoende kvinnor
Metod: Design	Kvalitativ metod. Fenomenologisk-hermeneutisk design.
Urval	13 alkoholberoende kvinnor utan annan betydande samsjuklighet
Datainsamling	Narrativa intervjuer med följdfrågor
Dataanalys	Fenomenologisk-hermeneutisk analysmetod
Bortfall	Tre stycken, beroende på återfall, sociala problem och ångest
Slutsats	Tre teman framkom som skildrade individernas upplevelse av vården. Tillgänglighet, att vara patient och att lära sig. Tillgänglighet i form av en omedelbar vårdkontakt vid krissituationer hade underlättat för deltagarna. Vidare pekade deltagarna på behovet av att fullt ut få vara patient i bemärkelsen få en diagnos, få möjlighet att vila och återhämta sig samt bli sedd utifrån sina egna förutsättningar.
Vetenskaplig kvalitet	Grad 2, 76 %

Artikel 7

Referens	Thurang, A., Palmstierna, T. & Bengtsson Tops, A. (2014). Experiences of Everyday Life in Men with Alcohol Dependency – A Qualitative Study. <i>Issues in Mental Health Nursing</i> , 35(8), 588-596. http://dx.doi.org/10.3109/01612840.2013.879357
Land Databas	Sverige PsycINFO
Syfte	Att beskriva hur det är att leva med alkoholberoende utifrån ett manligt perspektiv.
Metod: Design	Kvalitativ metod Studien använde sig av en fenomenologisk-hermeneutisk metod.
Urval	Initialt tio män. Senare kompletterades studien med ytterligare fem män. Deltagarna hade ett diagnostiserat alkoholberoende utan samsjuklighet. Deltagarna var i medelåldern och de flesta hade eget boende. Hälften av männen hade haft diagnostiserat alkoholberoende i mer än tio år.
Datainsamling	Intervju med öppna frågor. Deltagarna fick möjlighet att utveckla sina svar. Efter de initiala intervjuerna gjordes bedömningen att mer material behövdes för att belysa ämnet och ytterligare fem män rekryterades. Intervjuerna varade i mellan 30 och 120 minuter.
Dataanalys	Analys enligt hermeneutisk-fenomenologisk tradition med naiv förståelse, strukturerad och fördjupad analys.
Bortfall	Inga bortfall
Slutsats	Deltagarna upplevde att deras liv blev begränsat på grund av alkoholmissbruket. De upplevde även skam över att tillhöra en grupp människor som många såg ner på. Faktorer som kunde få deltagarna att bryta det destruktiva livsmönstret var större livshändelser som ställde deras eget liv i relation till något viktigare och större.
Vetenskaplig kvalitet	Grad 2, 72%

Artikel 8

Referens	Thurang, A., Rydström, J. & Bengtsson Tops, A. (2011). Being in a Safe Haven and Struggling Against Alcohol Dependency. The Meaning of Caring for Male Patients in Advanced Addiction Nursing. <i>Issues in Mental Health Nursing</i> , 32(7), 401-407. http://dx.doi.org/10.3109/01612840.2011.553345
Land Databas	Sverige PsycINFO
Syfte	Att belysa innebörden av omsorg inom specialiserad missbruksvård
Metod: Design	Kvalitativ metod med explorativ design Fenomenologisk hermeneutisk analys
Urval	Tio män deltog i studien. Inklusionskriterierna var att männen skulle vara diagnostiserade med alkoholberoende utan väsentlig samsjuklighet.
Datansamling	Narrativ intervjumetod med uppföljande frågor för att fördjupa svaren vid behov.
Dataanalys	Fenomenologisk-hermeneutisk analys med tre analyssteg innehållande naiv förståelse, strukturell analys och utökad förståelse.
Bortfall	Inga bortfall
Slutsats	Resultatet av studien visar på behovet av vårdpersonal som känner till de generella psykologiska beteenden patienter med alkoholberoende uppvisar och därmed kan tolka och stödja patienterna i sin strävan efter nykterhet. Det ger en trygghet åt patienterna att veta att vårdpersonalen kan se igenom dem och att de därmed inte behöver föreställa sig såsom de brukar göra för att inte känna sig utsatta. Att leva under bestämda regler utan möjlighet att påverka de yttre omständigheterna gav ett lugn som underlättade rehabiliteringen. Vidare underlättades rehabiliteringen av att patienterna efter förmåga fick ta ett större ansvar för sitt liv och gavs möjligheter till att acceptera sig själva med de fel och brister som fanns.
Vetenskaplig kvalitet	Grad I, 85%

Artikel 9

Referens	Tsai, Y. F., Tsai, M. C., Lin Y. P., Weng, C. E., Chen, C. Y. & Chen M. C. (2010). Facilitators and barriers to intervening for problem alcohol use. <i>Journal of Advanced Nursing</i> , 66(7), 1459-1468. http://dx.doi.org/10.1111/j.1365-2648.2010.05299.x
Land Databas	Taiwan Pub Med
Syfte	Att undersöka hur sjuksköterskor använde sig av interventioner för att identifiera riskbruk av alkohol och hur framgångsrika dessa interventioner var.
Metod: Design	Kvantitativ metod. Tvärsnittsstudie där data samlades in under 2007.
Urval	741 sjuksköterskor på tio sjukhus i Taiwan. Sjuksköterskorna jobbade på avdelningar och mottagningar där alkoholberoende patienter befann sig.
Datainsamling	Skriftlig enkät
Dataanalys	Digitalt bearbetat material där enkätsvaren jämfördes.
Bortfall	Två stycken
Slutsats	70% av deltagarna i studien uttryckte att patienterna ville sluta dricka alkohol och 69% tyckte att patienterna värdesatte en god kontakt med sjuksköterskan. Enkla interventioner sågs av många sjuksköterskor med skepsis. Fanns det en ambition ifrån patienten till att minska alkoholkonsumtionen hade interventioner viss framgång. Vidare sågs sjuksköterskans grad av personlig auktoritet samt ålder som väsentlig för att påverka compliance. Interventioner hade viss framgång om sjuksköterskan hade en pedagogisk metodik kopplad till interventionerna samt om sjuksköterskan hade specifik kunskap om alkohol och dess effekter. Interventionerna var mindre framgångsrika vid tidsbrist och när patienterna upplevdes motarbeta interventionerna. Även när patienterna uppfattades som utan motivation till förändring och antaganden om att 'alkoholister' inte är mottagliga för enkla åtgärder hade negativ effekt på utfallet.
Vetenskaplig kvalitet	Grad 2, 72%

Artikel 10

Referens	Vandermause, R. & Wood, M. (2009). See My Suffering: Women with Alcohol Use Disorders and Their Primary Care Experiences. <i>Issues in Mental Health Nursing</i> , 30(12), 728-735. http://dx.doi.org/10.3109/01612840903230081
Land Databas	USA PsycINFO
Syfte	Att skapa förståelse för hur alkoholberoende kvinnor upplever besök hos primärvården, både i allmänhet och i synnerhet hur detta besök påverkar deras tillfrisknande.
Metod: Design	Kvalitativ metod med fenomenologisk och hermeneutisk analys.
Urval	Fem alkoholberoende kvinnor rekryterades via annonser i den gatumiljö där missbrukande kvinnor ofta återfinns. Det visade sig efteråt att alla deltagarna även använde narkotika av olika slag.
Datainsamling	Narrativ intervjumetod med ett fåtal frågor.
Dataanalys	Intervjumaterialet samt anteckningar och tankar från intervjuerna analyserades. Sjuksköterskestudenter hjälpte till att analysera materialet för att skapa en vidare tolkning av resultatet.
Bortfall	Inget känt bortfall
Slutsats	Resultatet pekar på att kvinnorna framför allt upplever ett stort lidande i sin utsatthet och har ett stort behov av bekräftelse i sin sjukdom. Oavsett vad kvinnorna sökte vård för, associerades detta rutinmässigt med deras alkoholberoende vilket hindrade kvinnorna i deras rehabilitering. Väsentligt för kvinnorna var även att få bli lyssnade på och etablera en förståelse tillsammans med vårdpersonalen för de specifika besvär som manifesterades.
Vetenskaplig kvalitet	Grad 2, 71%

Artikel 11

Referens	Von Greiff, N. & Skogens, L. (2017). Positive processes of change among male and female clients treated for alcohol and/or drug problems. <i>Journal of Social Work</i> , 17(2), 186-206. http://dx.doi.org/10.1177/1468017316638576
Land Databas	Sverige CINAHL
Syfte	Att kartlägga positiva förändringsprocesser hos alkoholberoende individer med fokus på skillnader mellan könen.
Metod: Design	Kvalitativ studie med kvalitativ innehållsanalys
Urval	Strategiskt urval tillämpades där män och kvinnor valdes från olika former av behandlingshem samt från öppenvården. Även snöbollsurval användes för att fånga in de individer som efterfrågades. 45 män och 45 kvinnor intervjuades vilket är ett stort antal i en kvalitativ studie. Initialt var det färre individer i studien men eftersom det stora flertalet visade sig var aktiva inom Anonyma Alkoholister rekryterades fler deltagare utan den bakgrunden för att bredda urvalet.
Datainsamling	Intervjuer genomfördes med öppna frågor
Dataanalys	Olika personer transkriberade intervjumaterialet. Efter analys och kategoriserade skapades teman där resultatet presenterades. Det stora deltagarantalet möjliggjorde djupare kategorisering efter fler faktorer än kön.
Bortfall	Inget bortfall framkom
Slutsats	Resultatet av studien pekar på att barn till alkoholberoende föräldrar har en nyckelfunktion i motiveringen för de vuxna att begränsa alkoholintaget. Män upplever vidare ett större behov av att bryta med gamla destruktiva nätverk då de ofta har druckit alkohol tillsammans med andra medan kvinnor har ett motsatt behov till närhet med andra då de ofta druckit i ensamhet.
Vetenskaplig kvalitet	Grad 2, 78%. Det stora deltagarantalet i studien stärker den vetenskapliga kvalitén och ökar därmed överförbarheten i större omfattning än brukligt för kvalitativa studier.

Artikel 12

Referens	Yeh, M., Che, H., Lee, L. & Horng, F. (2008). An empowerment process: successful recovery from alcohol dependence. <i>Journal of Clinical Nursing</i> , 17(7), 921-929. http://dx.doi.org/10.1111/j.1365-2702.2007.02098
Land Databas	Taiwan PubMed
Syfte	Att utforska vad som styr återfallsprevalensen hos taiwanesiska alkoholmissbrukare aktiva inom organisationen Anonyma Alkoholister.
Metod: Design	Kvalitativ metoddesign. Grounded theory har använts som metod för att samla in och kategorisera materialet.
Urval	Nio deltagare som var aktiva medlemmar i Anonyma Alkoholister och som hade varit nyktra i minst tolv månader valdes ut.
Datainsamling	Öppen intervjumetod med frågor som följdes upp om svaren var oklara eller otillräckliga.
Dataanalys	Intervjumaterialet granskades av flera olika personer som sammanställde och kategoriserade det.
Bortfall	Inget bortfall
Slutsats	De processer som deltagarna genomgick kunde sammankopplas i begreppen empowerment, motstånd och assistans/hjälp. Detta i sin tur styrde framgången i arbetet med att bibehålla ett nyktert liv. Det sociala stödet var viktigt och det fanns en förutsägbarhet i sjukdomsförloppet som var svår att påverka. Den kunskap vårdpersonal kunde förmedla gav värdefull insikt till deltagarna och värderades högre än information via nätet eller bekanta.
Vetenskaplig kvalitet	Grad 2, 70%

Artikel 13

Referens	Yeh, M., Che, H. & Wu, S. (2009). An ongoing process: A qualitative study of how the alcohol-dependent free themselves of addiction through progressive abstinence. <i>BMC Psychiatry</i> , 9(1). http://dx.doi.org/10.1186/1471-244x-9-76
Land Databas	Taiwan PsycINFO
Syfte	Att få en bild av hur alkoholrelaterad abstinens påverkar avhållsamheten från alkohol.
Metod: Design	Kvalitativ metod. Kvalitativ innehållsanalys.
Urval	32 deltagare varav tre kvinnor valdes ut via Anonyma Alkoholister och en psykiatrisk vårdenhet i Taiwan.
Datainsamling	Halvöppen intervju med fördjupningsfrågor vid behov, observationsanteckningar och anteckningar från deltagarnas vänner.
Dataanalys	Forskningen genomfördes i två steg där först deltagare som lyckats hantera abstinens senare jämfördes med deltagare som inte lyckats med detta.
Bortfall	Inget känt bortfall
Slutsats	Kontrollförlust i samband med alkoholberoende är en avgörande faktor som påverkar återfallsprevalensen. Dock kan mönstret brytas om omgivningen stödjer individen vid de tillfällen då det finns en förändringsambition. En framgångsrik avhållsamhet från alkohol kräver en inre kraft likväl som stöd från omgivningen. Detta skeende är ofta cykliskt och återfall i missbruk är oerhört vanligt.
Vetenskaplig kvalitet	Grad 2, 71%

Samuel Vilhelmsson

Besöksadress: Kristian IV:s väg 3
Postadress: Box 823, 301 18 Halmstad
Telefon: 035-16 71 00
E-mail: registrator@hh.se
www.hh.se